

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2009

Generalitat de Catalunya
**Departament de Política Territorial
i Obres Públiques**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2009

Generalitat de Catalunya
**Departament de Política Territorial
i Obres Públiques**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*

© Generalitat de Catalunya
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Pl. de la Creu, 1
25620 Tremp

Primera edició: desembre 2010

Tiratge: 300

Dipòsit legal: L-1718-2010

Col·lecció: Memòries

Impressió: Impremta Tarragona S.L.

Maquetació: Dinàmicas, SL

Correcció: Miquel Arderiu Calvo

Fotografies: Fons propi. Consell Comarcal de
l'Alta Ribagorça

Sumari sintètic

4	Presentació
6	Objectius
8	1. Estructura, organització i mitjans
9	1.1 Missió
10	1.2 Funcions
11	1.3 Estructura, organigrama i seus
20	1.4 Pressupost
23	1.5 Personal
24	2. Actuacions i activitats realitzades
25	2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
27	2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
33	2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
36	2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
38	2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
40	2.6 Assistència a jornades i cursos. Formació
42	2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
43	2.8 Normativa

Presentació

La Memòria d'activitats és un instrument de referència a l'hora de fer balanç i de rendir comptes públicament de la feina feta per l'Institut al llarg de l'annualitat de 2009.

La valoració positiva de la feina feta està relacionada especialment amb dos fets clau: el programa de treball i el pressupost. Pel que fa al primer, els acords del consell rector, les propostes i les recomanacions de la comissió socioeconòmica recentment creada i les directrius del President, permeten establir un programa de treball clar i concret; quant al segon fet, el significatiu augment de recursos econòmics –en la línia d'equiparar-lo progressivament amb el del seu homònim a les terres de l'Ebre, facilita el desplegament i la implementació d'aquest programa de treball. La feina feta durant aquest 2009, en una línia de continuïtat que arrenca el 2003, l'any de la seva creació, ha permès consolidar alguns trets identificatius de la manera de treballar que mereixen ser esmentats.

El primer element a ressaltar és, sens dubte, el de la proximitat. En un territori geogràficament complex, amb una elevada dispersió de la població, i amb una descentralització administrativa específica encara feble, la voluntat de tenir una presència continuada arreu de les comarques i de garantir el contacte permanent amb els actors institucionals ha esdevingut una forma de treball habitual, agraïda i reconeguda.

A més d'aquest principi de proximitat, l'aplicació de plantejaments transversals i el paper d'interlocutor entre l'Administració local i el Govern de la Generalitat que facilita la canalització fluïda de les iniciatives de desenvolupament, aporta també eficàcia i proximitat a la feina que fa l'Institut.

Davant la manca de relacions de cooperació entre els diferents actors socioeconòmics que provoca l'aïllament i la fragmentació del territori pirinenc, l'Institut treballa permanentment en l'organització d'actes que facilitin l'intercanvi de coneixements, l'establiment de cooperacions i la generació de sinergies entre els sectors. Actuacions, que contribueixen a la creació d'una massa crítica suficient per guanyar un posicionament més clar el context polític i econòmic general.

En un pla més social, l'aposta de l'Institut per les iniciatives vinculades als camps de la promoció cultural, l'educació, la recerca i la recuperació del patrimoni i de valoració de les activitats tradicionals, reforça d'una forma molt evident l'encara feble i desdibuixada identitat territorial pirinenca.

Per finalitzar, una referència al capital humà de l'Institut, l'element clau per explicar la variada i extensa feina feta al llarg del 2009. Tot i les reduïdes dimensions de l'equip, la seva implicació personal –que a les contrades de muntanya vol dir desplaçaments constants i horaris més perllongats que els fixats per norma-, el seu coneixement del territori i dels seus habitants, i el seu compromís en l'assoliment dels objectius fixats, són condicions bàsiques per entendre l'abast de la feina feta i per garantir-ne la continuïtat en el futur.

Arcadi Castelló i Cadena
Director

Objectius

En el context de les funcions i dels objectius generals que té assignats l'Institut, l'any 2009 s'han de destacar els progressos assolits en tres direccions: coneixement, col·laboracions i projecció. Aquestes línies d'avenç s'han traslladat al conjunt de projectes realitzats a l'entorn dels quatre programes d'actuació a partir dels quals l'Institut ordena la seva activitat. Això és, el desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, la dinamització socioeconòmica i territorial, les iniciatives de valorització del patrimoni i el reforç de la identitat pirinenca.

L'aprofundiment en el coneixement de la realitat pirinenca fa referència a la necessitat de disposar d'una informació profunda, sistematitzada i de qualitat perquè els projectes de desenvolupament que impulsa directament l'Institut, com també els que compten amb el seu suport i els que es comparteixen amb altres institucions i agents del territori, es fonamentin sobre unes bases sòlides i s'assegurin una projecció de futur. En aquest àmbit s'inclouen els treballs de recerca, els estudis, els inventaris, les anàlisis i els diagnòstics de diferents activitats i altres tasques de planificació estratègica, com ara les referides al senderisme, el camins ramaders o el patrimoni literari.

La potenciació de les col·laboracions, la cooperació i el treball en xarxa tenen per objectiu últim la dinamització socioeconòmica a partir de la valorització dels propis recursos pirinencs i la contribució al seu desenvolupament. En aquest aspecte és essencial la tasca de conjuntar projectes locals que puguin ser compartits i així ampliïn el seu abast, de manera que s'aconsegueixi crear una massa crítica que els doti de més sentit i en permeti la viabilitat. És el cas del Pla estratègic de l'esquí nòrdic, que orienta el futur d'aquest sector. O les jornades formatives i de divulgació sobre la realitat i les perspectives en temes com el senderisme, els museus, l'artesanía i les arts i els oficis. Així mateix, va en aquest sentit la línia específica d'ajuts econòmics que ha permès reforçar projectes impulsats pels ens locals i les associacions pirinenques.

El tercer àmbit que s'ha de destacar d'aquest 2009 té a veure amb les accions destinades a la projecció i la identificació de l'Institut com a agent actiu davant la societat i els entorns econòmics del territori, a qui es reconeix el protagonisme per determinar el propi futur i, amb aquest objectiu, s'ofereix col·laboració, i amb qui es comparteixen projectes. En l'àmbit econòmic destaca la comissió de treball constituïda amb els agents del teixit socioeconòmic pirinenc i l'organització d'unes jornades econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran que, convocades anualment, han d'esdevenir un punt de trobada i relació entre els professionals de les diferents comarques i han de permetre debatre l'estat i les perspectives de l'economia pirinenca.

Finalment, projectes divulgatius com l'edició de material de promoció, el suport a iniciatives editorials o el foment de la recerca i l'elaboració de propostes pedagògiques sobre temes pirinencs a l'ensenyament secundari se sumen a actuacions de foment de la participació ciutadana, sempre amb l'objectiu d'implicar la societat en la definició del seu futur i en el reforç de la identitat del territori.

1

Estructura, organització i mitjans

- 1.1 Missió
- 1.2 Funcions
- 1.3 Estructura, organigrama i seus
- 1.4 Pressupost
- 1.5 Personal

Missió

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és un organisme autònom de caràcter administratiu de la Generalitat de Catalunya, creat mitjançant la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

La missió de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és impulsar el desenvolupament socioeconòmic integral de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, i contribuir al desplegament de les polítiques de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya, i especialment del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Funcions

Segons el que determina l'article 3 de la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, les seves funcions bàsiques són:

- a. Defensar els interessos de la població de l'Alt Pirineu i Aran.
- b. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat, de l'Alt Pirineu i Aran, que integrin o potenciïn les actuacions que s'hi fan i que afavoreixin la coordinació de les administracions que hi actuen.
- c. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per a conèixer millor la realitat i les perspectives de l'Alt Pirineu i Aran.
- d. Impulsar les accions de defensa dels ecosistemes naturals de l'Alt Pirineu i Aran i la sensibilització, la divulgació i l'educació ambientals.
- e. Adoptar mesures per a impulsar el desenvolupament dels diferents sectors d'activitat de l'Alt Pirineu i Aran.
- f. Participar en l'elaboració de les disposicions legals o reglamentàries que afectin l'Alt Pirineu i Aran, a requeriment del Parlament o del Govern, especialment pel que fa a les matèries relacionades amb la revitalització del sector ramader, agrícola i forestal, la promoció industrial i artesanal, el desenvolupament turístic i la promoció ambiental.
- g. Participar en l'elaboració i l'avaluació dels plans territorials i dels plans comarcals de muntanya que afectin l'Alt Pirineu i Aran, d'acord amb les autoritats sectorials competents.
- h. Impulsar la participació d'entitats, públiques i privades, en l'elaboració de propostes sobre l'aprofitament de recursos o la planificació sectorial de l'Alt Pirineu i Aran.
- i. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- j. Impulsar la programació, la gestió i la informació de les actuacions especials per a la muntanya de la Unió Europea.
- k. Impulsar polítiques sostenibles de desenvolupament demogràfic i cohesió social, que garanteixin infraestructures culturals i d'ensenyament presencial i a distància.
- l. Promoure infraestructures tecnològiques adaptades al medi que afavoreixin la implantació dels serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació i el desenvolupament del teletreball.
- m. Promoure la creació de la marca de qualitat Pirineus per a productes agraris i turístics i elaborar-ne les normes de qualitat.
- n. Impulsar la creació d'una xarxa de comunicació de ràdio i televisió de l'Alt Pirineu i Aran.
- o. Fer el seguiment de les accions que el mateix Institut acordi, impulsar-les i informar-ne el Govern.
- p. Qualsevol altra funció que ajudi a assolir el desenvolupament integral i sostenible de l'Alt Pirineu i Aran.

Estructura, organigrama i seus

Composició del Consell Rector a 31 de desembre del 2009

President
Conseller de Política
Territorial i Obres Públiques
**Sr. Joaquim Nadal
i Ferreras**

Adjunt a la presidència
per al territori de l'Aran
Síndic del Conselh
Generau d'Aran
Sr. Francés Boya i Alós

Vicepresident primer
Alcalde de l'Ajuntament de Sort
Sr. Agustí López i Pla

Vicepresident segon
Delegat territorial del Govern
de la Generalitat a l'Alt Pirineu
i Aran i alcalde de l'Ajuntament
de Tremp
Sr. Víctor Orrit i Ambrosio

Vocals en representació
dels grups parlamentaris
Grup Parlamentari
Convergència i Unió
Sr. Albert Piñeira i Brosel

Grup Parlamentari Socialistes -
Ciutadans pel Canvi
Sra. Agnès Pardell i Veà

Grup Parlamentari d'Esquerra
Republicana de Catalunya
Sr. Jaume Monsó i Alòs

Grup Parlamentari Partit Popular
de Catalunya
Sr. Xavier Esteve i Bach

Grup Parlamentari d'Iniciativa
per Catalunya – Verds
Sr. Amadeu Gallart i Sort

Grup Parlamentari Ciutadans -
Partit de la Ciutadania
Sra. Àngeles Ribes i Duarte

Vocals en representació
de la Generalitat
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa
Sr. Vidal Vidal i Culleré

Departament de Política
Territorial i Obres Públiques
Sr. Jordi Mas i Ortega

Departament de Governació
i Administracions Públiques
**Sr. Josep Maria Ardanuy
i Tarrat**

Departament d'Economia
i Finances
**Sra. Maria Antònia Monés
i Farré**

Vocals en representació
de la Generalitat
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural
Sr. Jordi Bertran i Muntaner

Departament de Medi Ambient
i Habitatge
Sra. Núria Buenaventura i Puig

Vocals en representació
dels ens locals
Alcalde de l'Ajuntament
de Vielha e Mijaran
Sr. Joan Pau Perdices i Pla

Membre del Conselh
Generau d'Aran
**Sr. Joan-Antoni Serrano i
Iglesias**

President del Consell Comarcal
de l'Alta Ribagorça
Sr. Joan Perelada i Ramon

Alcalde de l'Ajuntament del Pont
de Suert
Sr. Albert Alins i Abad

Membre del Consell Comarcal
de l'Alta Ribagorça
Sr. Joan Ramon Piqué i Badia

President del Consell Comarcal
de l'Alt Urgell
Sr. Jesús Fierro i Rugall

Alcalde l'Ajuntament de la Seu
d'Urgell
Sr. Albert Batalla i Siscart

Membre del Consell Comarcal
de l'Alt Urgell
Sr. Ventura Roca i Martí

President del Consell Comarcal
de la Cerdanya
Sr. Esteve Maurell i Meya

Alcalde de l'Ajuntament
de Puigcerdà
Sr. Joan Planella i Casasayas

Membre del Consell Comarcal
de la Cerdanya
Sr. Joan Pous i Porta

President del Consell Comarcal
del Pallars Jussà
Sr. Xavier Pont i Jordana

Membre del Consell Comarcal
del Pallars Jussà
Sr. Josep Castells i Farré

President del Consell Comarcal
del Pallars Sobirà
Sr. Xavier Ribera i Jordana

Membre del Consell Comarcal
del Pallars Sobirà
Sr. David Jean Luc i Marzo

Secretari
Director de l'Institut per al
Desenvolupament i la Promoció
de l'Alt Pirineu i Aran
Sr. Arcadi Castelló i Cadena

Durant el 2009 es van celebrar dues sessions ordinàries del Consell Rector, l'òrgan col·legiat de govern i de direcció de l'Institut.

14è Consell Rector, sessió plenària 1/2009, celebrada a Sort el dia 29 d'Abril de 2009, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la sessió anterior, corresponent a la sessió 2/2008, de 4 de desembre de 2008.
2. Presentar al plenari del Consell Rector la metodologia de treball i el contingut del Pla de mobilitat de l'Alt Pirineu i Aran.
3. Organitzar una jornada informativa sobre la modificació de la Llei de la propietat forestal de Catalunya, juntament amb el Consorci Forestal de Catalunya.
4. Constituir la Comissió socioeconòmica de l'IDAPA i convocar la sessió constituent.
5. Organitzar la 1a Jornada Econòmica del Pirineu.
6. Aprovar una dotació pressupostària de 100.000 € per a l'Ordre d'ajuts per al 2009 instrumentada per l'IDAPA, amb els criteris establerts en aquesta sessió.

15è Consell Rector, sessió plenària 2/2009, celebrada a Tremp el dia 8 d'octubre de 2009, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la sessió anterior, corresponent a la sessió 1/2009, de 29 d'abril de 2009.
2. Aprovar definitivament el tancament de l'exercici pressupostari corresponent a l'any 2008.
3. Aprovar la constitució de la Comissió de desenvolupament socioeconòmic i territorial del Consell Rector de l'IDAPA, ampliant la proposta de composició fins a vint-i-tres membres, incloent al llistat proposat un representant de les estacions de muntanya controlades pel sector públic (FGC o ICF), més un altre representant del món local.

Durant el 2009 es van celebrar dues sessions, constitutiva i ordinària de la Comissió:

1ª Comissió, sessió constitutiva 1/2009, celebrada a Tremp, el dia 8 d'octubre de 2009, va acordar:

1. Constituir la Comissió socioeconòmica i territorial vinculada al Consell Rector de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, amb l'objectiu que esdevingui un instrument de concertació per al territori.
2. Augmentar el nombre de membres de la Comissió, incorporant un altre representant del món local (fruit d'un acord previ de la sessió del Consell Rector de l'IDAPA), i un representant del sector públic de les estacions de muntanya, és a dir un membre de l'Institut Català de Finances o de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, sense que això vagi en detriment de la representativitat de l'ACEM.
3. En cas de no poder assistir a les reunions, el president de la Comissió serà substituït pel Sr. Víctor Orrit, delegat del Govern a l'Alt Pirineu i Aran.
4. Es preveu la celebració de dues sessions plenàries de treball anuals, que tindran un caràcter itinerant pels diferents territoris de l'Alt Pirineu i Aran.
5. L'Institut actuarà com a secretaria tècnica, fent les convocatòries preparant els corresponents ordres del dia, d'acord amb les indicacions del president i els acords que prengui la Comissió.
6. Les funcions de la Comissió se centraran en temàtiques transversals d'especial transcendència per al territori, incidint en l'emprenedoria i el desenvolupament econòmic. Es proposa també com a possible lobby, en referència a les qüestions concretes que puguin anar sorgint, sobre tramitació administrativa en aspectes vinculats amb l'activitat econòmica i empresarial a l'Alt Pirineu i Aran.
7. Des de la Comissió es donarà impuls a la celebració d'unes Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran, concebudes des d'una perspectiva pròpiament pirinenca.

Composició de la Comissió de desenvolupament socioeconòmic i territorial del Consell Rector a 31 de desembre del 2009

President del Consell Rector de l'IDAPA i Conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Sr. Joaquim Nadal i Ferreras

Representants del Consell Rector de l'IDAPA

Sr. Agustí López i Pla
Sr. Jordi Mas i Ortega
Sr. Vidal Vidal i Culleré
Sr. Amadeu Gallart i Sort
Sr. Josep Escales i Pau

Representants d'institucions i entitats socioeconòmiques de l'Alt Pirineu i Arant

Sr. Cosme Ruaix i Junoy
Ajuntament d'Alp

Sr. David Ginesta i Giraut
Associació de Comerciants de la Cerdanya

Sr. Francesc Xavier Latorre i Obiols
Associació de Taxistes del Pirineu

Sr. Joaquim Alsina i Gil
Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Activitats de Muntanya (ACEM)

Sr. Jordi Grau i Cano
Associació d'Empresaris de l'Alt Urgell

Sr. Juan Antonio Serrano i Iglesias
Federació d'Hostaleria de Lleida

Sra. Mireia Font i Vidal
Associació de Residències - Cases de Pagès del Pallars Jussà

Sra. Rosa Maria Tejedor i Ferrer
Pirineu Art, Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran

Sr. Salvador Sainz i Gil
CCOO. Unió Intercomarcal de les Terres de Lleida.

Sr. Josep Bombardó i Bagaria
Joves Agricultors i Pagesos de Catalunya (JARC)

Sr. Manel Serrabona i Mas
IES Aran

Sra. Maribel Sala i Escales
Escola de Capacitació Agrària del Pallars

Sr. Ramon Morell i Rosell
Universitat de Lleida - Departament de Geografia i Sociologia

Sr. Josep M. Pasques i Prats
Departament de Treball

Sr. Òscar Augé i Martínez
Departament de Medi Ambient i Habitatge

Sr. Miquel Salazar i Canalda
Institut Català de Finances

Secretari

Sr. Arcadi Castelló i Cadena
Director de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

La creació de la Comissió de desenvolupament socioeconòmic i territorial permetrà obrir els treballs de l'Institut als agents econòmics del Pirineu

2ª Comissió, sessió ordinària 2/2009, celebrada al CITA (Talarn), el dia 3 de desembre de 2009, va acordar:

1. Redefinir les Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran, amb l'objectiu que les del 2010 siguin més aprofundides i presentin una programació sectorialitzada i més distanciada d'altres esdeveniments o jornades.
2. Impulsar un servei d'assessorament empresarial, que centralitzi les informacions sobre ajuts disponibles des de totes les administracions i crear una base de dades sobre els agents econòmics de l'Alt Pirineu i Aran.
3. Realitzar un estudi de diagnosi dels mercats i les fires pirinenques, per definir-ne el seu potencial.
4. Analitzar des d'una perspectiva global les potencialitats de la marca Pirineus.
5. Recollir les demandes específiques de disfuncions sectorials, fonamentalment pel que fa a la tramitació administrativa i redireccionar-les cap a les administracions pertinents.
6. Fomentar l'emprenedoria entre el jovent en col·laboració amb les entitats formatives pirinenques. Els mitjans proposats són: la presentació d'iniciatives, l'intercanvi d'experiències, etc.

Organigrama de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Director

**Sr. Arcadi Castelló i
Cadena**

Tècnica

Sra. Clara Arbués i Garcia

Tècnic

Sr. Marc Borrell i Amorós

Administrativa

Sra. Núria Martimpé i Burgués

Seus i adreces

**Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**

Plaça de la Creu, 1
25620 Tremp
Tel. 973 65 46 41
Fax 973 65 46 41
idapa@gencat.cat

Oficina tècnica de la Seu d'Urgell

Plaça Joan Sansa, 13
25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 55 52
Fax. 973 35 46 65

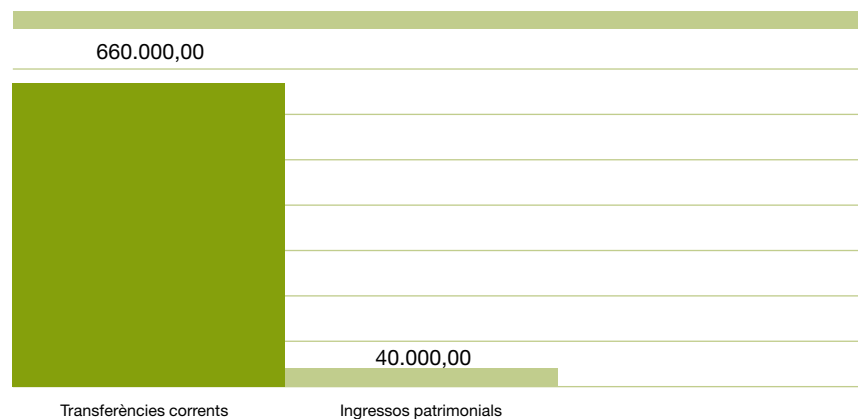
Pressupost

El pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran per a l'any 2009 va ser aprovat per la Llei 15/2008, de 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009.

El pressupost consolidat de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció per al 2009 ha estat de 700.000,00 €. Aquesta xifra suposa un increment global del **41,42 %** comparada amb la de l'exercici 2008.

El pressupost de l'Institut ha tingut un creixement molt significatiu: dels 494.957 € del 2008 s'ha passat als 700.000 € d'enguany

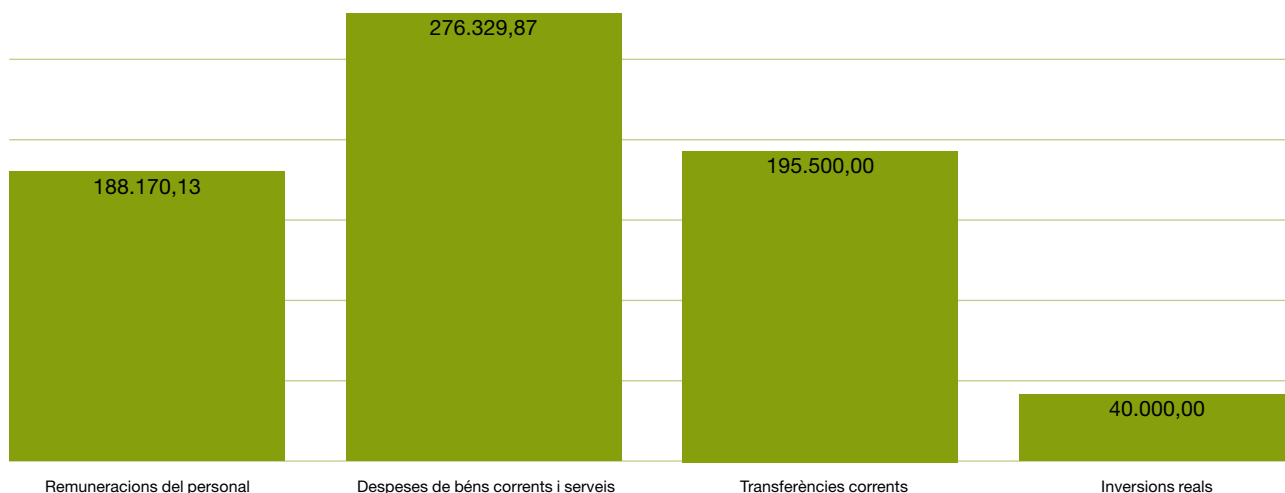
Pressupost d'ingressos 2009

Evolució del pressupost d'ingressos en el període 2006-2009

Capítol	Concepte	2006	2007	2008	2009
Capítol 1	Impostos directes	0	0	0	0
Capítol 2	Impostos indirectes	0	0	0	0
Capítol 3	Taxes, béns i altres ingressos	0	0	0	0
Capítol 4	Transferències corrents	306.003,00	412.583,00	494.691,29	660.000,00
Capítol 5	Ingressos patrimonials	2.550,00	2.550,00	266,11	0
Capítol 6	Alienació d'inversions reals	0	0	0	0
Capítol 7	Transferències de capital	0	0	0	40.000,00
Capítol 8	Variació d'actius financers	0	0	0	0
Capítol 9	Variació de passius financers	0	0	0	0
TOTAL INGRESSOS		308.553,00	415.133,00	494.957,40	700.000,00

Pressupost de despeses

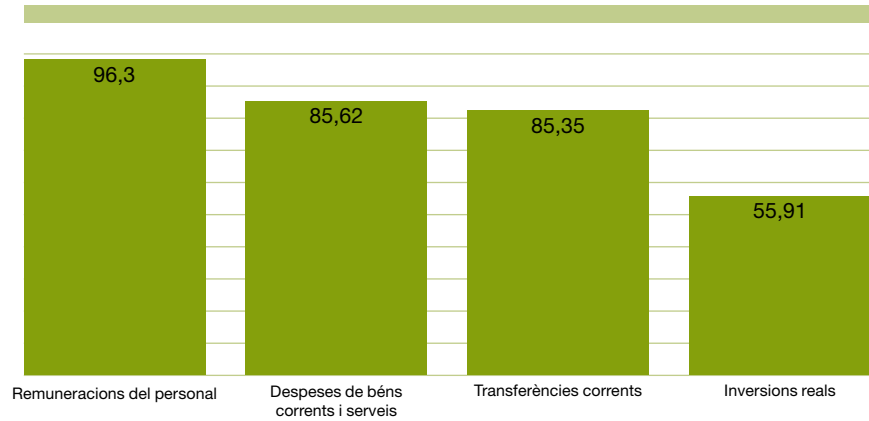

Evolució del pressupost de despeses en el període 2006-2009

Capítol	Concepte	2006	2007	2008	2009
Capítol 1	Remuneracions del personal	77.992,75	176.196,74	181.212,92	188.170,13
Capítol 2	Despeses de béns corrents i serveis	147.345,68	168.334,26	190.242,48	276.329,87
Capítol 3	Despeses financeres	0	0	0	0
Capítol 4	Transferències corrents	24.713,57	35.001,00	85.501,00	195.500,00
Capítol 5	Fons de contingències d'execució pressupostària	0	0	0	0
Capítol 6	Inversions reals	58.500,00	35.600,00	38.000,00	40.000,00
Capítol 7	Transferències de capital	1,00	1,00	1,00	0
Capítol 8	Variació d'actius financers	0	0	0	0
Capítol 9	Variació de passius financers	0	0	0	0
TOTAL DESPESES		308.553,00	415.133,00	494.957,40	700.000,00

Pel que fa al pressupost de despeses, aquestes es troben equilibrades amb el pressupost d'ingressos, essent la seva distribució per capítols que es pot veure en el gràfic següent.

Execució de la despesa (%)

Execució de la despesa

Pel que fa a l'estat d'execució del pressupost de la despeses, expressar que hi ha hagut un bon nivell de compliment, concretament s'ha executat globalment el **88,11 %**. Pel que fa al percentatge d'execució per capítols, aquest es reflecteix en el gràfic següent.

Personal

La distribució del personal de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, a data 31 de desembre de 2009, és de 4 persones. L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA està integrada per la relació de personal següent:

Personal	Nivell	Serveis
Laboral	A1	Directiu
Interí	A	Tècnica
Interí	B	Tècnic
Interí	D	Aux. Administrativa

2

Actuacions i activitats realitzades

- 2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran**
- 2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial**
- 2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni**
- 2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca**
- 2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**
- 2.6 Assistència a jornades i cursos. Formació**
- 2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**
- 2.8 Normativa**

Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i l'Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, aprovat el 25 de juliol de 2006, inclou, més enllà de les determinacions d'àmbit territorial i urbanístic, un seguit de recomanacions complementàries sobre les actuacions a portar a terme en els territoris pirinencs en l'àmbit dels espais oberts i dels recursos naturals, els assentaments i les grans infraestructures. Des del Consell Rector de l'IDAPA, tot seguint les recomanacions del Pla territorial, se segueixen promovent estudis que posen de manifest les potencialitats i les problemàtiques en tots aquests àmbits. Tot seguit s'esmenten els més destacats.

■ Actuacions de desplegament del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran

Durant els mesos de maig, juny i juliol, l'IDAPA va organitzar diferents jornades de divulgació i debat sobre els camins, el senderisme i els nous mercats turístics a l'Alt Pirineu i Aran. El Pont de Suert, Vielha i Martinet de Cerdanya van acollir aquestes trobades la finalitat de les quals era la valorització del senderisme com a activitat estratègica en matèria de desenvolupament turístic i econòmic. Les jornades, a més, van fer confluïr en un mateix espai de debat als agents públics i privats del territori que treballen en aquest sector.

De manera gairebé simultània a aquestes activitats divulgatives, es va desenvolupar un curs dedicat a la gestió dels camins i la mobilitat a l'Alt Pirineu i Aran, els destinataris del qual eren els diferents agents públics i privats que tenen responsabilitats en la gestió d'aquestes infraestructures. El curs, seguit per una cinquantena d'alumnes de totes les comarques pirinenques, es va fer a Sort i va aprofundir en el coneixement dels marcs normatius de l'accés al medi natural, els diferents models de gestió de les xarxes de camins, amb exemples de referència en gestió de camins, la seva relació amb les polítiques de mobilitat i la vinculació amb diferents àmbits sectorials, com el patrimoni, l'educació ambiental, la salut o el planejament territorial.

A més a més, va posar en contacte els professionals de diferents comarques, assentant les bases d'un grup estable de treball en xarxa en matèria de camins i mobilitat. Com a complement de les sessions formatives, es va fer un viatge d'estudis a Suïssa per conèixer els mètodes de treball i les estratègies d'actuació d'un model de senderisme de referència en l'àmbit de la muntanya europea.

Pel que fa a la promoció, l'Institut va ser present al Saló del Hobby (Barcelona) per tal de promocionar els productes de senderisme que ofereix el Pirineu. La participació es va fer de manera conjunta amb el Conselh Generau d'Aran, les cinc comarques de l'Alt Pirineu, el Parc Natural de l'Alt Pirineu, el Parc Natural del Cadí-Moixeró i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Les actuacions entorn del senderisme i les seves potencialitats han estat una de les principals línies de treball de l'Institut

L'aprofitament de determinades edificacions públiques actualment en desús, pot contribuir a la dinamització dels petits municipis

■ **Estudi sobre la població i el poblament a l'Alt Pirineu i Aran i les potencialitats d'aprofitament d'edificacions públiques**

Les mesures per afavorir la promoció de l'habitatge protegit impulsades pel Govern de la Generalitat, com ara la configuració de les àrees residencials estratègiques i les reserves urbanístiques obligatòries, tenen una incidència relativa a les comarques de l'Alt Pirineu i Aran.

D'altra banda, els ajuts per a la rehabilitació d'habitatges que promou la Secretaria d'Habitatge han estat poc sol·licitats pels ajuntaments i els particulars de l'Alt Pirineu i Aran. A partir d'aquesta constatació, l'Institut ha elaborat un estudi sobre les característiques del poblament al Pirineu, detectant aquelles àrees que, per l'elevada dispersió i la manca de dinamisme socioeconòmic, disposen d'un parc edificat públic susceptible de ser rehabilitat i utilitzat per a ús residencial en règim de lloguer, de manera que es faciliti l'atracció de nous habitants i es contribueixi a la dinamització social del territori.

El Pla estratègic de l'esquí nòrdic ha de permetre millorar la competitivitat del sector i reforçar-ne el posicionament en el mercat de la neu

■ **Treballs de desplegament del Pla estratègic de l'esquí nòrdic**

En col·laboració amb la Mancomunitat de Municipis per a la Promoció de l'Esquí Nòrdic, enguany han continuat els treballs d'elaboració del Pla estratègic de l'esquí nòrdic, d'acord amb les orientacions fixades pel Pla director de les estacions de muntanya, aprovat pel Govern de la Generalitat l'any 2006.

En concret, s'han presentat els resultats de la primera fase del pla, que havia de definir les línies estratègiques genèriques que han d'orientar col·lectivament el sector i les actuacions específiques que han de portar a terme les estacions a curt i mitjà termini. Entre les més destacades, es proposa que s'enduguin programes de dinamització turística dels territoris on se situen les estacions d'esquí nòrdic, i que s'elabori una carta de serveis de la Mancomunitat. El document final és fruit de les reunions de treball mantingudes amb els diferents responsables municipals de les estacions i també amb els gestors que en fan l'explotació.

Programa de dinamització socioeconòmica i territorial

L'Institut col·labora amb les administracions locals, les associacions empresarials i els agents socioeconòmics pirinencs en el desenvolupament de projectes per valoritzar els recursos naturals i culturals, a la vegada que coopera en la promoció turística conjunta del territori. En relació amb les funcions de promoció socioeconòmica de l'Alt Pirineu i Aran assignades a l'Institut, s'ha continuat potenciant la línia d'ajuts en els àmbits del patrimoni cultural, el desenvolupament local i el reforçament de la identitat pirinenca.

■ Desenvolupament del projecte *Un ramat de camins*

Durant el primer trimestre del 2009 es va donar suport tècnic al Consell General d'Aran i als consells comarcals del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, i l'Alta Ribagorça en la creació i legalització de l'associació *Un ramat de camins*. L'entitat vol ser un instrument operatiu per a la creació i desenvolupament territorial de projectes en matèria cultural i turística, el primer dels quals consisteix en la creació de rutes relacionades amb els viatges literaris fets als anys cinquanta pels escriptors Camilo José Cela i Josep Mª Espinàs.

■ Impuls del grup de Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran (TRAPA)

Durant el 2009, aquest col·lectiu ha seguit desenvolupant el seu programa de treball, les accions concretes del qual es van plantejar en la trobada anual, celebrada a Buirà, municipi de Sarroca de Bellera, al Pallars Jussà. La sessió va servir també per presentar l'agent d'ocupació i desenvolupament local (AODL) que ha de recolzar les tasques de dinamització del grup de treball. Aquest tècnic també dóna suport a altres iniciatives pirinenques, com ara l'Associació de Xarcuters del Pirineu.

En el marc d'aquesta col·laboració amb el grup TRAPA, l'Institut ha organitzat el Curs de gestió i promoció del turisme rural a l'Alt Pirineu i Aran, per formar tècnics que treballin en la dinamització del turisme rural. El curs constava de tres sessions especialitzades –celebrades a Tremp, la Seu d'Urgell i Vielha–, que van aplegar un nombrós grup de participants. D'altra banda, es van continuar perfilant els continguts del mapa de turisme rural i espais naturals a l'Alt Pirineu i Aran, la publicació del qual es va fixar per a la primavera del 2010.

■ Organització de la Jornada d'oficis artesans de l'Alt Pirineu i Aran

La jornada, que es va fer el 17 de març a la Pobla de Segur, es va dedicar a la divulgació dels estudis, les línies d'ajuts i els instruments de l'administració relatius a l'activitat artesana i comercial. A més a més, s'hi va donar a conèixer l'estudi *Diagnosi de l'activitat artesana agroindustrial i altres sectors de les comarques de l'Alt Pirineu i Aran*, impulsat des de l'IDAPA. La jornada, a més, esdevingué un espai per posar en contacte tots els col·lectius que es dediquen a l'artesania a les comarques de muntanya i propiciar el debat que permeti avançar en el treball (individual i col·lectiu) que ajudi a impulsar l'artesania, valoritzar

Curs de Gestió i Promoció del Turisme Rural a l'Alt Pirineu i Aran.

L'IDAPA ha dut a terme jornades de dinamització i activitats formatives específiques per al sector dels artesans

la producció artesana pirinenca i trobar i/o reforçar els canals de comercialització d'aquestes produccions.

■ **Elaboració de la *Diagnosi del sector de les fires i mercats a l'Alt Pirineu i Aran***

Les fires i els mercats, a més de ser activitats econòmiques i socials, han estat tradicionalment espais d'intercanvi i de trobada per a les societats pirinenques, que alhora són també recursos amb un elevat potencial turístic i capacitat per impulsar el desenvolupament econòmic local. Per poder-ne conèixer amb més precisió les característiques i potencialitats, i estar en condicions de dissenyar les línies estratègiques per a la seva dinamització i promoció, l'Institut ha elaborat una diagnosi de les fires i els mercats que s'organitzen periòdicament arreu de l'Alt Pirineu i l'Aran. L'estudi, fet fonamentalment a partir d'enquestes i entrevistes amb els organitzadors i gestors, ha permès identificar i analitzar 22 mercats i 52 fires, que s'han classificat en cinc grans categories, d'acord amb el seu contingut:

- Artesanes
- Monogràfiques
- Multisectorials
- Oci i comerç
- Ramaderes.

■ **Suport a Pirineu Art, l'Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran**

L'IDAPA va donar suport a Pirineu Art, l'Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran, de creació recent, en el que va ser el primer acte de divulgació entre els associats del treball que realitzen. Per a l'ocasió, es va aprofitar la celebració d'una de les fires més rellevants del Pirineu, la de Sant Ermengol, a la Seu d'Urgell. A més de l'acte de presentació, l'associació comptava amb un estand propi, en què s'hi van fer demostracions de les produccions. Aquestes accions van donar visibilitat al sector a més de valoritzar les produccions locals.

■ **Organització de les Primeres Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran**

Les instal·lacions del CITA a Talarn van acollir el 3 de desembre les Primeres Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran, una iniciativa que vol configurar un espai de trobada de tots els agents econòmics pirinencs implicats en el desenvolupament, a partir del qual obrir un debat conjunt sobre l'economia de muntanya fet des del territori i per al territori. En aquest sentit, el principal objectiu de les jornades, que van reunir un centenar de tècnics i professionals d'arreu de les comarques pirinenques, va ser debatre la situació actual, les oportunitats i els mecanismes existents per assolir un creixement equilibrat i sostenible de l'activitat econòmica. La valorització dels productes agroalimentaris en la restauració pirinenca fou un altre dels aspectes tractats, amb ponències tècniques i amb demostracions pràctiques, amb tast de plats i begudes autòctons.

L'organització de les Jornades Econòmiques de l'Alt Pirineu i Aran ha permès obrir el debat socioeconòmic a tota la societat pirinenca

■ Tasques de suport tècnic al projecte de participació ciutadana **Quin futur volem per al Baridà?**

Durant el 2009 ha continuat la cooperació amb els municipis que formen el territori del Baridà (Lles de Cerdanya, Montellà i Martinet, Cava, Arsèguel i el Pont de Bar) en el projecte de participació ciutadana endegat per reforçar la identitat territorial i desvetllar potencialitats de desenvolupament, a més d'implicar els veïns per materialitzar-lo. Mitjançant entrevistes aprofundides amb els agents locals, grups de discussió sectorials i un taller d'escenaris de futur s'han discutit les línies estratègiques que han de definir el futur d'aquesta subcomarca, situada a cavall de la Cerdanya i l'Alt Urgell. D'altra banda, des de l'IDAPA també s'ha recolzat el procés de recollida fotogràfica per preparar l'exposició Baridans, i s'ha ofert l'assistència tècnica necessària als ajuntaments per sol·licitar un nou ajut que permeti continuar amb el projecte, que es preveu que es perllongui fins a finals del 2010.

■ Convocatòria d'ajuts al desenvolupament local, la formació i la promoció del patrimoni cultural pirinenc

Amb la intenció de donar recolzament a iniciatives de dinamització impulsades pels ens locals i el món associatiu en els àmbits del desenvolupament econòmic, el patrimoni cultural i la formació no reglada, s'ha instrumentat una ordre d'ajuts –les característiques de la qual s'especifiquen a l'apartat 2.8– que contempla com a activitats subvencionables les següents:

- Projectes relacionats amb la gestió, protecció, promoció, recerca, formació i producció del patrimoni cultural i artístic.
- Realització d'activitats i projectes relacionats amb la promoció socioeconòmica del territori no vinculades directament amb l'àmbit turístic.
- Organització d'activitats formatives no reglades i assistència a cursos que es realitzin dins o fora de l'Alt Pirineu i Aran.
- Organització d'activitats, jornades i seminaris realitzats en l'àmbit del patrimoni i el desenvolupament local.
- Organització d'esdeveniments relacionats amb el reforçament de la identitat pirinenca.
- Edició de publicacions de caràcter cultural, socioeconòmic i científic de l'Alt Pirineu i Aran.

Els recursos destinats a aquesta convocatòria ascendeixen a 100.000 €, a càrrec de les partides pressupostàries D/481000100/5420 (5.000 €) corresponent a fundacions, D/482000100/5420 (35.000 €), corresponent a entitats sense ànim de lucre, D/460000100/5420 (50.000 €) corresponent a ens locals, i D/461000100/5420 (10.000 €), corresponent a consorcis. Aquesta xifra, que ha permès atendre un total de 52 sol·licituds, suposa un important increment en relació amb la del 2008 (50.000 €) i reforça la línia ascendent d'aquests subvencions. L'import màxim dels ajuts és de 3.000 €, una xifra relativament modesta però que permet reforçar molts projectes de petits municipis que no disposen de gaires recursos propis.

La línia d'ajuts creada per l'Institut es consolida: ha passat dels 50.000 € i 40 ajuts del 2007 als 100.000 € i 52 ajuts d'aquest any

De les 84 sol·licituds rebudes, n'han estat admeses 52, de les quals 27 procedeixen d'ens locals, 20 d'entitats sense ànim de lucre, 3 de consorcis i 2 de fundacions.

Quant a les iniciatives de dinamització econòmica, cal esmentar en primer lloc els ajuts a les fires sectorials i de promoció de les produccions locals, com la Fira de la Girella del Pont de Suert, el Mercat Càtar de Castellbó, la Fira del Llibre del Pirineu d'Organyà, la diada de rememoració de la Fira de Salàs de Pallars, la diada dels Raiers de la Pobla de Segur, la Fira Agroalimentària de Peramea o la Fira Promopallars de la Pobla de Segur.

També cal citar els ajuts per a la dinamització del comerç del Pallars Sobirà i de la Pobla de Segur, els actes de promoció de la gastronomia autòctona, el festival de curtmetratges Picurt, l'exposició L'escola de les padrines o la formació, amb un curs pràctic d'ornitologia i la formació tècnica als museus i equipaments patrimonials.

Quadre resum de les sol·licituds presentades

	Pressupost	Rebudes	Atorgades	Desestimades
Ens Locals	50.000	42	27	15
Entitats sense ànim de lucre	35.000	35	20	15
Consortis	100.000	3	3	0
Fundacions	5.000	4	2	2
TOTAL	100.000	84	52	32

Quadre resum de les sol·licituds ateses

SOL-LICITANT	QUANTITAT
Ajuntament de Fontanals de Cerdanya	1.500 €
Ajuntament de Prats i Sansor	1.500 €
Ajuntament de Sort	2.250 €
Ajuntament de Puigcerdà	2.100 €
Ajuntament de la Pobla de Segur	2.100 €
Consell Comarcal del Pallars Jussà	2.100 €
Conselh Generau d'Aran	2.100 €
Ajuntament de Salàs de Pallars	1.500 €
Ajuntament del Pont de Suert	2.100 €
Ajuntament de Tremp	1.950 €
Ajuntament de Soriguera	1.500 €
Consell Comarcal de l'Alt Urgell	2.250 €
Ajuntament de Baix Pallars	1.500 €
Ajuntament de Castell de Mur	1.650 €
Ajuntament de Conca de Dalt	1.950 €
Mancomunitat de Municipis per a la Promoció de l'Esquí Nòrdic de Catalunya	2.100 €
Ajuntament de Bolvir	1.500 €
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	1.950 €
Consell Comarcal de la Cerdanya	1.950 €
Ajuntament de la Seu d'Urgell	2.100 €
Ajuntament de Montferrer Castellbó	1.800 €
Ajuntament d'Oliana	1.500 €
EMD Sossís	1.950 €
Ajuntament d'Isona i Conca Dellà	2.100 €
Ajuntament de Llavorsí	1.950 €
Ajuntament del Coll de Nargó	1.500 €
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça	1.500 €
Piraiqua Associació Cultural dels Pirineus. Pallars Sobirà	1.650 €
Cultura i Entorn al Pirineu. Alt Urgell	2.250 €
Associació de Veïns d'Olp	1.500 €
Associació de Comerciants i Industrials de la Pobla de Segur	1.875 €
Associació Estació Biològica del Pallars Jussà	1.800 €
Associació Grup de Recerca de Cerdanya	1.500 €
Associació Ruralvitàlia. Pallars Jussà	1.800 €
Associació Cultural dels Raiers de la Noguera Pallaresa	1.950 €
Les Brunès. Associació Sociocultural del Pallars Jussà	960 €
Associació de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran	1.875 €
Associació Cultural Fallaires d'Isil	1.800 €
Associació Cultural SnowBoard. Val d'Aran	1.950 €
Associació Rurbans. Pallars Sobirà	1.800 €
Associació Obrador Xisqueta. Pallars Sobirà	1.800 €
Associació Professional de Ramaders Bruna dels Pirineus del Pallars Sobirà	1.650 €
Associació Cultural Carallots d'Altron	1.500 €
Associació de Comerciants del Pallars Sobirà	1.650 €
Associació Gastronòmica La Xicoia. Pallars Sobirà	1.950 €
Associació Artística l'Aparador. Alt Urgell	1.500 €
Associació Juvenil CCCP Coordinadora Cultural Correlleugua del Pallars Jussà	1.650 €
Consorci Ecomuseu de les Valls d'Àneu	3.000 €
Consorci Patrimoni Mundial de la Vall de Boí	2.100 €
Consorci Ruta dels Oficis d'Ahir. Alt Urgell	3.000 €
Fundació Hospital de Puigcerdà	2.175 €
Fundació Privada la Morisca de Gerri de la Sal	2.775 €

■ **Suport al projecte de desenvolupament territorial de la Vall de la Vansa i Tuixent**

La correcta senyalització viària –tant la intramunicipal com la que comunica amb els centres urbans– és un element important per al desenvolupament turístic dels territoris allunyats dels principals eixos viaris, amb una població dispersa i una extensa xarxa de camins rurals, com és el cas de la Vall de la Vansa i Tuixent. Atesos els dèficits que aquest territori presentava en aquest camp, i en el marc dels treballs de promoció de l'esquí de fons i de valorització de la producció artesana agroalimentària, es va fer un estudi sobre la senyalització viària a la Vall de Tuixent. El projecte, que s'ha elaborat d'acord amb els criteris que fixen els manuals del Departament de PTOIP (*Manual de senyalització interurbana d'orientació, Manual de senyalització urbana d'orientació i Manual de senyalització territorial i temàtica*), defineix tots els elements de senyalització que requereix l'extensa xarxa de carreteres d'aquests dos municipis, amb criteris unitaris, coherents i de jerarquia de les diferents administracions que en tenen competència, amb la finalitat última de garantir la correcta accessibilitat rodada al territori.

■ **Col·laboració en el Seminari innovador (blended learning)
Promoció Comercial de l'artesanía de l'Alt Pirineu i Aran**

L'Institut ha col·laborat en tres seminaris sobre comerç i màrqueting adreçats al col·lectiu d'artesans i artesanes de l'Alt Pirineu i Aran. Aquesta innovadora acció formativa, impartida a Sort, Tremp i la Seu d'Urgell, s'ha dissenyat a mida de les necessitats i el perfil dels participants. Combinant sessions de formació presencial amb altres a distància, el curs s'ha centrat en l'anàlisi del client i la presentació del producte, les tècniques de promoció i les estratègies de comercialització.

Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni

El patrimoni, en el sentit més ampli del terme, ofereix moltes potencialitats per a la seva valorització turística. Els museus, els camins tradicionals i el patrimoni industrial i literari són alguns exemples d'aquests recursos poc aprofitats. Durant aquesta anualitat, s'ha treballat especialment en l'elaboració d'inventaris i estudis de base que permetin tenir una informació completa i ordenada dels seus valors i apuntin les principals propostes d'utilització. Aquestes accions volen reforçar l'aposta estratègica del territori per diversificar l'oferta turística pirinenca.

■ Suport a l'Associació de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran

Enguany s'ha continuat donant suport a la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran. En aquest sentit, s'han impulsat diverses accions formatives com ara el Curs de tècniques per a la interpretació del patrimoni a través del guiatge (Sort, del 18 maig al 8 de juny), el Curs d'eines d'Internet per a la gestió i la difusió del patrimoni. Modalitat on-line (Seu d'Urgell, del 23 setembre al 8 d'octubre), i finalment, la jornada El patrimoni com a eina didàctica, destinada a analitzar les relacions entre els museus i els centres escolars (Trepç, 2 de novembre). D'altra banda, també s'ha col·laborat en accions de promoció de la xarxa i els museus que hi estan associats, com la presentació de la web de la xarxa (la Seu d'Urgell, 8 d'octubre), l'elaboració d'un tiquet conjunt entre museus i artesans alimentaris, i el disseny d'una exposició sobre de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'APIA.

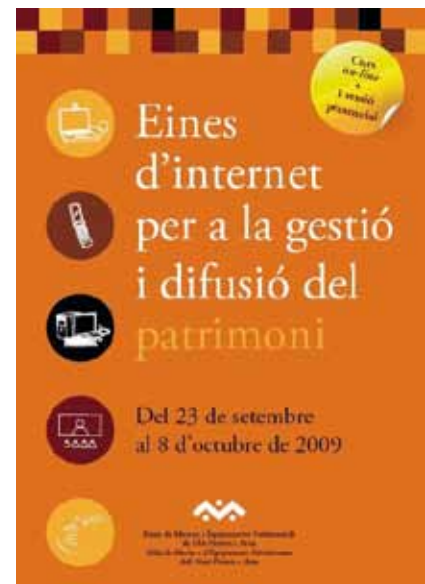
■ Elaboració de l'inventari del patrimoni industrial de l'Alta Ribagorça

L'IDAPA, en col·laboració amb el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (mNACTEC), promou que es facin inventaris del patrimoni industrial de les diferents comarques de l'Alt Pirineu i Aran. Durant el 2009, s'ha fet el corresponent a l'Alta Ribagorça. Aquest document ha permès identificar els béns patrimonials presents al territori pirinenc, en aquest cas concret fent especial referència a la mineria i l'activitat hidroelèctrica, a més d'aportar dades qualitatives per emprendre una tasca de valorització d'aquests elements més significatius.

■ Realització de l'inventari i potencialitats del patrimoni literari a l'APIA

La tasca d'inventariar els recursos culturals pirinencs impulsada per l'Institut s'ha estès al camp de la literatura, i ha donat lloc a una base de dades de les obres literàries de ficció amb un marcat contingut pirinenc escrites per autors forans i autòctons. D'acord amb aquest criteri, el nombre total d'obres incloses han estat 615 per al conjunt de comarques de l'APIA. Per preparar l'inventari, s'ha treballat a les principals biblioteques i arxius del territori. La base de dades es complementa, a més, amb un llistat d'actius culturals de les diverses

El suport a les activitats de la Xarxa de Museus ha estat una de les actuacions més rellevants en el camp del patrimoni

La posada en valor del patrimoni literari és una interessant aposta per reforçar el turisme cultural

comarques i amb la definició d'un atlas literari de la regió, que vol posar en relleu els espais literaris més representatius. En un futur proper, tota aquesta documentació es posarà a l'abast del públic a través de la pàgina web de l'Institut.

■ Organització del Curs de gestió del patrimoni literari de l'APIA. Rutes, exposicions i activitats de difusió

A més d'inventariar els recursos literaris, s'ha incidit en un altre aspecte clau per a l'aprofitament d'aquest recurs com és la seva gestió. Amb aquest objectiu, durant el mes de juny es va fer al Centre d'Art i Natura de Farrera un curs de gestió del patrimoni literari, una formació molt especialitzada que fins ara només es podia cursar en determinats centres universitaris de l'entorn metropolità.

El curs, adreçat als responsables de les àrees de cultura de les administracions locals, de museus i de biblioteques i a estudiosos en general, es va desenvolupar en quatre sessions al llarg de les quals es van exposar experiències de rutes literàries, la seva relació amb l'àmbit turístic, l'elaboració d'exposicions i altres activitats de difusió del patrimoni literari pel territori.

■ Elaboració del Manual de gestió del patrimoni literari

Vista la bona acollida assolida pel Curs de gestió del patrimoni literari. Rutes, exposicions i activitats de difusió, es va considerar oportú recollir i sistematitzar els continguts de les sessions en un document. Aquest serà de gran ajuda per a tots els tècnics que vulguin endegar iniciatives de valorització del patrimoni literari, ja que disposaran d'un pràctic manual per a la implementació de projectes relacionats amb la literatura i el territori. A més, està previst que en un futur proper, tota aquesta documentació estigui disponible a la web de l'Institut, des d'on podrà ser consultada per tothom que hi estigui interessat.

■ Col·laboració amb l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu

L'Institut ha donat continuïtat a l'acord de col·laboració establert amb l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu. L'acció més representativa del mateix es concreta en el suport tècnic, logístic i econòmic al dinamitzador de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran. També cal esmentar, en el marc d'aquesta col·laboració, les tasques d'assessorament i coordinació tècnica en el disseny, organització i muntatge de diverses accions formatives i de promoció impulsades des de la Xarxa de Museus. Finalment, el museu col·labora en l'elaboració d'informes tècnics sobre les propostes patrimonials promogudes per diferents municipis pirinencs que no disposen de mitjans per fer-los

Les propostes didàctiques entorn de les Cobles del Peirot permetran visualitzar la transversalitat social del Pirineu

■ Elaboració de la Guia didàctica de les Cobles del Peirot. Plantejament del projecte didàctic escolar

La transversalitat, un dels principis que orienten molts dels projectes impulsats per l'IDAPA, té també una dimensió territorial que cal impulsar per reforçar la cohesió interna. En aquest sentit, s'ha iniciat un projecte didàctic per a ús dels escolars basat en les Cobles del Peirot, una de les cançons tradicionals pirinenques més populars que rememora les aventures d'un bandoler arreu d'aquestes contrades. En concret, s'ha elaborat una guia entorn de les Cobles que consta d'un text explicatiu

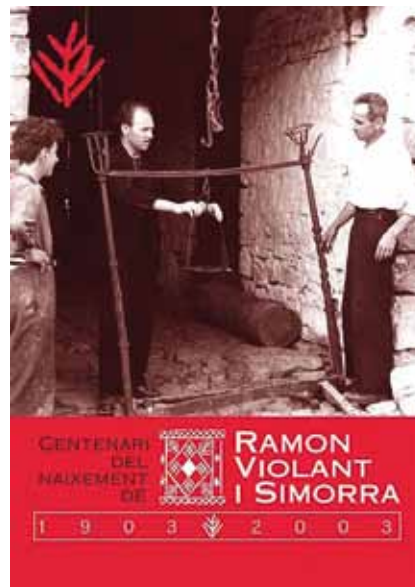
complementat amb il·lustracions, cartografia i fotografies, entre altres recursos didàctics. La guia ofereix diferents nivells de lectura, i alhora pretén que els lectors participin activament, tot fent-los pensar o bé oferint-los la possibilitat de visitar algun museu relacionat amb el tema, entre altres possibilitats.

■ **Suport al projecte de desenvolupament territorial de Sarroca de Bellera**

L'Institut ha col·laborat amb l'ajuntament de Sarroca de Bellera en un projecte desenvolupat al voltant de la figura i l'obra de l'etnògraf Ramon Violant, fill d'aquesta localitat, per tal de definir accions vinculades amb aquest personatge que possibilitin l'aprofitament dels recursos locals i la dinamització socioeconòmica del municipi. El document final, *Les petjades de Ramon Violant i Simorra. Projectes de dinamització dels recursos patrimonials del municipi de Sarroca de Bellera*, posa de manifest l'important llegat patrimonial d'aquest estudiós i el vincula estretament amb els pobles del municipi. A més, defineix un seguit de propostes per recuperar i posar en valor diferents elements patrimonials del municipi, i planteja la creació d'un espai de referència per acollir el llegat i la interpretació de la seva obra.

■ **Tasques d'assessorament d'iniciatives locals de valorització del patrimoni**

En el marc de les tasques de recolzament tècnic als ens locals pirinencs, des de l'IDAPA s'ha donat assessorament específic a diversos ajuntaments en relació amb el seu patrimoni cultural, amb l'objectiu de posar-lo en valor. Concretament, durant el 2009 s'ha ofert assessorament tècnic a iniciatives impulsades des dels municipis de Castell de Mur, Isona, Organyà, el Pont de Suert i Montellà i Martinet.

Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca

Des de l'Institut es recolzen diferents iniciatives socioculturals d'àmbit local i comarcal, amb la voluntat d'anar sumant, que els resultats d'aquest treball arribin i es projectin sobre el conjunt de la regió, i reforcin la identitat pirinenca a més de la seva projecció exterior.

■ Edició del catàleg de l'exposició *El Diputat Riu. Un pellarès visionari*

L'any 2008 l'IDAPA, en conveni amb l'ajuntament de Sort i de la Torre de Cabdella va organitzar l'exposició *El Diputat Riu. Un pellarès visionari*. Per donar continuïtat als actes de difusió de la figura d'aquest empresari i polític pellarès, durant el 2009 s'ha editat el catàleg de l'exposició, que recull els continguts documentals i audiovisuals que s'hi van presentar. La publicació, feta en col·laboració amb l'editorial Garsineu de Tremp, es va distribuir a tots els centres escolars i biblioteques del Pirineu.

■ Coordinació i edició de la publicació *Invesjove, investigació i recerca a l'educació secundària a l'Alt Pirineu i Aran (2009)*

Seguint amb l'acord de col·laboració entre els Serveis Educatius del Departament d'Educació a l'Alt Pirineu i Aran i l'Institut, s'ha coordinat l'edició del llibre *II Jornades Invesjove, investigació i recerca a l'educació secundària a l'Alt Pirineu i Aran*, que recull els millors treballs de recerca elaborats pels alumnes de 2n de batxillerat de tots els instituts d'educació secundària de l'Alt Pirineu i Aran. El llibre es va presentar en el marc de les III Jornades Invesjove celebrades a Puigcerdà, Vielha i la Pobla de Segur.

La iniciació dels joves estudiants pirinencs en la recerca és important per a la seva formació i coneixement del Pirineu

■ Col·laboració en l'edició dels treballs de les V Trobades Culturals Pirinenques

Igual que en anys anteriors, l'Institut continua col·laborant en l'edició dels treballs presentats a les Trobades Culturals Pirinenques, un fòrum de debat sobre els diferents aspectes que configuren la realitat sociopolítica pirinenca. Les V Trobades, que van tenir lloc a Ripoll (Ripollès) el 2008, van estar dedicades a la comunicació al Pirineu, que es va analitzar des de la perspectiva socioeconòmica, de les comunicacions viàries, les telecomunicacions i de la comunicació als mass media.

■ Col·laboració a la Fira del Llibre del Pirineu, organitzada per l'ajuntament d'Organyà

L'ajuntament d'Organyà, aprofitant un dels seus elements patrimonials més representatius com són les Homilies, organitza cada any la Fira i Festa del Llibre del Pirineu, un esdeveniment que vol divulgar, potenciar i posar en valor els escriptors i la literatura pirinenca. L'IDAPA va col·laborar en l'edició 2009 de la fira, una proposta innovadora de valorització del patrimoni cultural pirinenc.

■ **Adquisició de publicacions d'interès pirinenc**

L'IDAPA col·labora de manera regular amb diferents iniciatives editorials que aprofundeixen algun aspecte de la realitat social, històrica i patrimonial pirinenca. L'adquisició d'un nombre determinat d'exemplars, en permet la posterior distribució a biblioteques, arxius, centres escolars i ajuntaments del nostre territori. Entre les publicacions adquirides el 2009, hi ha l'*Agenda Lo Tafariari* 2010, l'*Agenda del Pirineu* 2009 i 2010, el llibre d'assaig *Pensar el Pirineu*, la guia *Turisme rural de les Terres de Lleida*, la *Miscellanèa en aumenatge a Melquíades Calzado de Castro*, el llibre de poesia aranesa *Talh Aran* i la guia *Raquetes pel Pallars Sobirà*. També s'ha adquirit material divulgatiu en format digital, com el DVD *Picurt*, mostra de curtmetratges de temàtica pirinenca.

El suport a les iniciatives editorials i la divulgació cultural reforcen la identitat territorial del Pirineu

Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Un dels objectius prioritaris de l'Institut és donar-se a conèixer entre les institucions i la població pirinenques. En aquest sentit, es duen a terme accions de difusió destinades a promoure les principals actuacions que es dinamitzen i es promouen des de l'IDAPA.

■ Presentació i cooperació amb els ens locals i institucions pirinenques

Les accions que porta a terme l'Institut, sobretot pel que fa al desenvolupament socioeconòmic, centren el seu enfocament en la transversalitat i persegueixen la cooperació amb les institucions competents i el sector privat implicat. L'estratègia bàsica de treball de l'Institut, doncs, se sintetitza en el trinomi: concertació, diàleg i cooperació interinstitucional.

■ Edició de la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2008

Com cada anualitat, es va publicar la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2008, aprovada en el marc del 14è Consell Rector, amb la voluntat de difondre els estudis, projectes i activitats que genera o en els quals col·labora l'Institut. La memòria es pot descarregar, juntament amb les d'anys anteriors, a la pàgina web de l'Institut.

L'entrada en funcionament de la web de l'Institut contribuirà a superar les dificultats de comunicació que imposen les condicions geogràfiques de la muntanya

■ Edició 2010 del calendari institucional de l'Institut

Durant els mesos de tardor es va elaborar la maqueta del calendari institucional de l'Institut. La temàtica per al 2010 gira entorn de la pedra, element bàsic utilitzat en la construcció de les edificacions pirinenques, esglésies, castells, places i carrers, que ha marcat la cultura i el patrimoni d'aquestes terres. El calendari es va trametre a totes les institucions del territori.

■ Treballs de creació de la pàgina web de l'IDAPA

L'any 2009 s'ha treballat per dotar de contingut la web de l'Institut, organitzant els diferents apartats i consultant els formats i el disseny que ha de plasmar aquest espai web, que està previst desenvolupar plenament durant el 2010. També s'ha adquirit el domini del web: <http://www.idapa.cat>

■ Adquisició d'artesanía per a promoció institucional

Com una acció més de difusió de l'Institut i continuant amb l'aposta per la dinamització i difusió del patrimoni pirinenc, l'IDAPA va encarregar a Pirineu Art, l'Associació d'Arts i Oficis de l'Alt Pirineu i Aran, un detall institucional per lliurar als membres del Consell Rector de l'Institut. El regal, pensat per fer patents les possibilitats de l'artesanía del nostre territori, constava d'un conjunt de sabons elaborats amb plantes aromàtiques i un ambientador natural d'espígol.

■ **Roll-up publicitari de l'IDAPA**

Per potenciar la visualització de l'Institut a les jornades que organitza, es va adquirir un roll-up amb la imatge corporativa, que es presenta a totes les activitats promogudes directament per l'IDAPA.

■ **Adquisició de material fotogràfic per al banc d'imatges de l'Institut**

L'Institut va adquirir durant el 2009 un conjunt de fotografies pirinenques, de diferents àmbits territorials i temàtics, per constituir un fons d'imatges propi que pugui ser utilitzat en les diverses accions de difusió que du a terme.

Assistència a jornades i cursos. Formació

La formació, en el sentit més ampli del terme, i el coneixement actualitzat de les actuacions en el camp del planejament territorial i del desenvolupament local, a més del funcionament de les administracions són claus per millorar les capacitats professionals dels tècnics de l'Institut. Tot seguit es fa una relació de les més importants:

- Presentació del llibre *Invesjove 2008* a l'institut Joan Brudieu de la Seu d'Urgell (la Seu d'Urgell, Alt Urgell)
- Taller d'organització de documents administratius, adreçat al personal de l'administració de la Generalitat (Tremp, Pallars Jussà)
- Jornada La política de muntanya a Catalunya, adreçada al personal del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (Barcelona)
- Curs sobre la contractació administrativa i gestió econòmica, adreçat al personal de l'administració de la Generalitat a l'Alt Pirineu i Aran (Tremp, Pallars Jussà)
- Presentació del projecte Dynaforest, de suport als municipis propietaris de boscos de Catalunya i del sud de França, integrat dins un programa INTERREG que a Catalunya encapçalen el Centre Tecnològic Forestal, el Centre de la Propietat Forestal, la Direcció General del Medi Natural i la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge (la Seu d'Urgell, Alt Urgell)
- Presentació de l'associació Pirineu Art en el marc dels actes de la Fira de Sant Ermengol (la Seu d'Urgell, Alt Urgell)
- Inauguració i presentació del Centre d'Observació de l'Univers a Àger (Àger, Noguera)
- Assistència a la presentació del Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació (PNRI) (Lleida, Segrià)
- Assistència a les jornades de retorn del procés de participació sobre el Pla de gestió de la conca de la Noguera Pallaresa, la Noguera Ribagorçana i la Garona, impulsat per l'Agència Catalana de l'Aigua (la Pobla de Segur, Pallars Jussà)
- Assistència a les jornades de participació ciutadana i desenvolupament local al municipi de Tremp (Tremp, Pallars Jussà)
- Assistència a la presentació del Pla ACCIÓ de la marca Pirineus (Sort, Pallars Sobirà)
- Assistència a la presentació del projecte sobre les salines de Gerri de la Sal (Gerri de la Sal, Pallars Sobirà)

- Assistència a la presentació del Projecte GRÍPIA (Bon Repòs, Pallars Jussà)
- Assistència a la presentació del projecte LEADER a les comarques del Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça (Trepç, Pallars Jussà)
- Participació en el Curs de Planificació i Gestió de projectes Europeus, realitzat pel COLPIS i el CEDRICAT (Trepç, Pallars Jussà)
- Assistència a la presentació de la guia *Turisme rural de les Terres de Lleida*, editada per la Federació de Turisme Rural de les Terres de Lleida, amb la col·laboració de l'IDAPA (Lleida, Segrià)
- Assistència al Workshop Pirineus, organitzat per la marca Pirineus (la Seu d'Urgell, Alt Urgell)
- Assistència al Curs d'estratègies de màrqueting i museus (Sort, Pallars Sobirà)
- Assistència a la IV edició de les Jornades interempresarials 2009, organitzades per les associacions empresarials de les comarques de l'Alt Urgell, el Berguedà, la Cerdanya, el Ripollès i Cardona (la Seu d'Urgell, Alt Urgell)

Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Actualment, l'IDAPA és membre de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu, que durant el 2009 va celebrar les sessions següents:

- XIII Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu, el dia 18 de març, a la seu del parc a Llavorsí.
- XIV Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu, el dia 16 de desembre a la seu del parc a Llavorsí.

D'altra banda, l'Institut participa en les sessions del Consell de Direcció de l'Administració Territorial de la Generalitat a l'Alt Pirineu i Aran que, sota la presidència del delegat del Govern, reuneix periòdicament els directors territorials dels departaments de la Generalitat i els responsables dels organismes autònoms amb presència al Pirineu.

Normativa

Establiment d'una línia d'ajuts finançada i gestionada pel mateix Institut, amb el títol de *Foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran.*

Convocatòria d'una ordre d'ajuts impulsada i gestionada des del mateix Institut, destinada als ens locals i a les associacions sense ànim de lucre, fundacions i consorcis pirinencs. L'ordre va sortir publicada al DOGC del 2 de juny de 2009 amb el títol *ORDRE PTO/275/2009, de 27 de maig, de convocatòria per a l'atorgament de subvencions, en règim de concurrència competitiva, per al reforçament de la identitat pirinenca, el foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran, i d'aprovació de les bases reguladores que l'han de regir.*

Generalitat de Catalunya
**Departament de Política Territorial
i Obres Públiques**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*